

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 49. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Onsdag den 2. september 2009
Tidspunkt: Kl. 8.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne Marie Meldgaard (S) formand, Erling Bonnesen (V), Henrik Høegh (V) næstformand, Michael Aastrup Jensen (V), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Kim Mortensen (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Lone Dybkjær (RV), Bjarne Laustsen (S), Per Clausen (EL).

Desuden deltog: Fødevareminister Eva Kjer Hansen

Punkt 1. Rådsmøde nr. 2959 (landbrug og fiskeri) den 7. september 2009

Fødevareministeren: Tusind tak for, at det kunne lade sig gøre at forelægge rådsmødet nu. I hvert fald for mit vedkommende er dagsordenen blevet endnu kortere, idet jeg ikke forelægger 3 punkter til orientering, men kun to punkter. Det er så absolut diskussionen om markedssituationen for mælk, som bliver det centrale på rådsmødet.

1. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet om markedssituationen for mælk og mejeriprodukter i 2009

– *Forelæggelse ved Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM (2009) 0385

Rådsmøde 2959 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2009) 0385 – bilag 1 (grundnotat af 26/8-09)

EUU alm. del (08) – bilag 499 (grundnotat om komitésag om skolemælksordningen af 16/7-09)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 522, side 1528 FO (forhandlingsoplæg forelagt EEU 10/7-09)

Fødevareministeren: Udvalget er bekendt med, at markedssituationen for mælk er noget, vi har drøftet løbende hele året igennem. Jeg vil nævne, at det også var et emne, som blev drøftet på Det Europæiske Råd i juni 2009, hvor Kommissionen blev anmodet om at fremlægge en rapport om markedssituationen.

Sagen er, at Kommissionen allerede har iværksat en række tiltag for at afhjælpe situationen med anvendelse af eksportstøtte, intervention, privat oplagring, promotion og tidligere udbetaling af den direkte støtte. Medlemslandene har også mulighed for at prioritere mælkesektoren under landdistriktspolitikken.

Kommissionens rapport kom sidst i juli 2009 og indeholder udover beskrivelsen af markedssituationen og Kommissionens tiltag en gennemgang af mulige nye tiltag. Jeg må sige, at heldigvis afviser Kommissionen allerede i sin rapport en række af det, jeg vil kalde de mere problematiske tiltag. Det, der er helt afgørende set fra et

dansk synspunkt, er, at vi ikke rører ved kvotestigningerne og udfasningen af mælkekvoterne i 2015. Jeg glæder mig over, at det også var udmeldingen fra Det Europæiske Råd i juni 2009.

Kommissionen afviser ligeledes ideen med slagtepræmier til malkekøer for at begrænse produktionen. Kommissionen afviser også en forhøjelse af interventionsprisen. Det vil sige den pris, der i princippet kan udløse intervention. Jeg er enig i, at det vil være forkert at hæve interventionsprisen, da reduktionen i interventionsprisen er kompenseret i form af direkte støtte.

Kommissionen har foreslået at forlænge interventionsperioden for mælk. Det orienterede jeg om og fremlagde forhandlingsoplæg om i udvalget i juli måned. Det er nok et forslag, vi vil vende tilbage til på rådsmødet i oktober.

Kommissionen er også åben over for midlertidigt at forhøje muligheden for national statsstøtte per bedrift fra de nuværende 7.500 euro over 3 år til 15.000 euro. Det synes jeg ikke er en god idé, da det vil føre til ulige konkurrencevilkår. Men sagen er jo, at reglerne for statsstøtte er Kommissionens kompetenceområde, og medlemslandene har udelukkende en høringsret.

Kommissionen har også haft overvejelser om at ændre reglerne for skolemælk, således at medlemslandene kan tillade produkter med et højere indhold af sukker. Det synes jeg er en rigtig dårlig idé. Den går helt imod de initiativer, der ellers bliver taget for at bekæmpe overvægtsproblemer og fedmeproblemer. Kommissionen har for nylig lavet en hvidbog om ernæring. Derfor er det lidt modstridende at tage et sådant initiativ, der dog heller ikke er helt afklaret endnu.

Hvis jeg skal sige noget om forhandlingssituationen, må det være, at det er helt klart, at der er et meget stort pres i en lang række medlemslande for, at Kommissionen skal tage nogle flere initiativer for at støtte mælkesektoren. Tyskland har ført an i presset på Kommissionen og er blevet støttet af lande som Frankrig, Øst- og Grækenland. Tyskland ønsker reelt også en suspension af stigningen i mælkekvoterne.

En række medlemslande som Irland og Spanien har stor sympati for ønsket om støtte til mælkesektoren, men disse lande kan ikke støtte, at vi fraviger kvoteforøgelserne. Italien har også et særligt ønske om at genindføre støtten til oplagring af ost. Det var en støtte, som blev fjernet i forbindelse med sundhedstjekket i 2008.

Danmark, Storbritannien og Nederlandene ønsker at begrænse støttetiltagene og fastholde kvoteforøgelserne.

Disse eksempler tror jeg meget godt illustrerer, hvilket broget forhandlingsbillede vi står over for. Det er vigtigt – som vi også diskuterede sidst, da jeg forelagde forhandlingsoplæg – at vi ikke bliver bragt i en situation, hvor vi risikerer at komme med i et blokerende mindretal, der i virkeligheden vil fremme de synspunkter, vi er imod.

Kommissionens rapport indeholder ikke konkrete lovforslag, der kan komme til afstemning, men det er jo vigtigt, at vi fra dansk side sender meget klare meldinger på, hvilken vej vi synes det skal gå. Det er den kendte vej, nemlig at markeds-

instrumenter som intervention og prisstøtte enten ophører eller opretholdes på et minimum, og at vi modsætter os en udskydelse af gennemførelsen af centrale dele af sundhedstjekket, f.eks. udfasningen af mælkekvoterne. Det må bestemt ligge fast.

Det vil være den linje, jeg fører frem i debatten. Jeg tror, det bliver en meget lang debat, og der kommer mange forskellige synspunkter frem. Der vil være et hårdt pres for at få Kommissionen til at agere.

Bjarne Laustsen syntes, man som forbruger skulle glæde sig over, at priserne gik ned, men for mælkevareproducenterne var det en uholdbar situation, at de tabte så mange penge på at producere mælk. Han var enig med fødevarereministeren i, at vi skal holde fast i de principper, der var lagt op til i forbindelse med sundhedstjekket, som indebærer en udfasning af mælkekvoterne, og tage afstand fra et nyt kvotesystem og nye støtteordninger.

Lone Dybkjær ville gerne vide, hvor meget ministrene reelt har at skulle have sagt, når fødevarereministeren siger, at de kun har en høringsret, mens det er Kommissionen, der har kompetencen.

Anne Grete Holmsgaard var imod restitutioner og var imod, at man forlængede perioden for opkøb.

Hun pegede på, at Kommissionen har planer om at give støtte til skolemælk med et større sukkerindhold, hvilket går stik imod anbefalingerne i sundhedspolitikken, hvor man er bekymret for, at så mange skolebørn spiser usundt og bliver for tykke.

Pia Adelsteen erklærede sig enig med Anne Grete Holmsgaard vedrørende sukkerindholdet i skolemælk, der virkede som hul i hovedet.

Hun var enig i det, der var sagt, og man havde sidste gang givet fødevarereministeren mandat, idet hun var klar over, at der var tale om en vanskelig forhandlingssituation.

Helle Sjelle syntes, det var godt, at regeringen arbejdede for at begrænse statsstøtten mest muligt, men det er en vanskelig kamp. Hun spurgte, hvad Kommissionens planer var, idet det er Kommissionen, der har kompetencen. Hun ville gerne vide, hvordan de andre europæiske lande stiller sig, herunder hvor stor støtte der er til de danske synspunkter. Endelig ville hun gerne vide, hvad fødevarereministeren helt konkret havde mulighed for at sige på mødet.

Per Clausen syntes, planerne om at give støtte til skolemælk med større sukkerindhold udstillede absurditeten i EU's sundhedssatsning. Han gik ud fra, at vi ikke har tænkt os at indføre ordningen i Danmark, idet der er tale om frivillighed.

Fødevarereministeren præciserede, at Kommissionen kun har enekompetence, når det drejer sig om statsstøtte, hvor Kommissionen har foreslået, at man fordobler muligheden for driftsstøtte fra 7.500 euro til 15.000 euro pr. bedrift, mens ministrene skal tage stilling til de andre spørgsmål, enten på rådsmødet eller i komitéprocedure. Interventionsperioden skal nok behandles på rådsmødet i oktober, mens beslutningen om sukkerindholdet i skolemælk formentlig vil være en komitébeslutning. Kommissionen vil nok foreslå, at interventi-

onsperioden forlænges, men i øvrigt vil Kommissionens planer i nogen grad afhænge af stemningen på rådsmødet. Fødevareministeren mente, det var meget hjælpsomt, at Det Europæiske Råd havde stået fast på, at mælkekvoteerne skal udfases, idet mange landbrugsministre gerne ville have suspenderet udfasningen. Mange lande går ind for en højere interventionspris, og Frankrig har samlet 14 lande for at forberede rådsmødet på mandag. Fødevareministeren ville helt klart stemme imod en forøgelse af sukkerindholdet i skolemælk, idet det kolliderer med, hvad vi i øvrigt vil på sundhedsområdet. Det er frivilligt for landene, om de vil være med til ordningen.

Henrik Høegh syntes, det var vigtigt at fastholde beslutningerne i forbindelse med sundhedstjekket, og det ser det heldigvis ud til, at der bliver opbakning til. Han ville dog animere til, at vi er opmærksomme på, at der skal være tale om fair konkurrence, og at det også kommer til at gælde for mælkeproducenterne. Han var klar over, at der bliver tale om en balanceakt. Vi har nogle mælkeproducenter herhjemme, som er meget effektive, men de kan ikke klare situationen, hvis der igen opstår en masse nationale støtteordninger. Derfor var han meget nervøs for forøgelsen af beløbsgrænsen for statsstøtte fra 7.500 til 15.000 euro pr. bedrift.

Anne Grete Holmsgaard takkede for den klare melding om sukker i skolemælk og gik ud fra, at det betyder, at vi i givet fald ikke vil benytte os af den frivillige ordning.

Hun var betænkelig ved statsstøtte, hvor Kommissionen har enekompetencen, idet hun pegede på, at det kan føre til en renationalisering af landbrugsstøtten. Hun spurgte, hvad fødevareministeren vil sige om det på mødet.

Helle Sjelle syntes, det var rigtigt godt, at fødevareministeren ville arbejde for mindst mulig statsstøtte, og spurgte, hvordan hun ville gøre opmærksom på vores betænkeligheder ved mere sukker i skolemælken. Vil vi gøre mere end at stemme imod det i komiteen?

Bjarne Laustsen mente, alle var enige om at gå imod mere statsstøtte. Han pegede på, at statsstøtte også gives til andre end mælkebønder, og opfordrede til, at fødevareministeren går kraftigt imod statsstøtte.

Fødevareministeren bekræftede, at vi i Danmark ikke vil benytte ordningen med mere sukkerindhold i skolemælk, hvis den skulle blive vedtaget.

Hun sagde, at hun ville følge linjen med hensyn til mere markedsorientering, og at hun i øvrigt ville følge det forhandlingsoplæg, hun havde fået tilslutning til.

På mødet ville hun fokusere på tre ting: 1) Mælkekvoteerne skal udfases. 2) En renationalisering af landbrugsstøtten er meget bekymrende, idet det undergraver EU's fælles landbrugspolitik. 3) Vi går imod en forøgelse af sukkerindholdet i skolemælk, idet det er i modstrid med EU's sundhedspolitik.

I øvrigt ville hun lytte til debatten og passe på, at vi ikke i realiteten kommer til at støtte lande som Italien.

2. Arbejdet i Gruppen på Højt Plan om Fødevareindustriens Konkurrenceevne

- *Orientering fra Kommissionen*
Rådsmøde 2959 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Fødevareministeren: High Level gruppen om fødevareindustriens konkurrenceevne har leveret en række forslag til, hvad man bør arbejde videre med for at få et velfungerende indre marked, hvilket vil være i hele fødevaresektorens interesse. Det er en high level gruppe, hvor vi har siddet med fra dansk side som et af de 8 - 9 lande. Det har været et rigtigt spændende arbejde. Det er faktisk lykkedes os, synes jeg, at nå frem til nogle ganske udmærkede anbefalinger om, hvad man bør have fokus på.

Det interessante nu er, i hvilket omfang Kommissionen nu arbejder videre med disse anbefalinger. Der er en afgående Kommission, og der kommer en ny. I hvert fald synes jeg, det er et godt eksempel på, at man under Verheugens ledelse faktisk har fået lavet et rigtigt godt stykke arbejde, som er med til at perspektivere, hvor vi skal hen i EU-politikken.

På en måde er det rigtigt godt, at rapporten kommer samtidig med diskussionen om mælk, fordi den er mere visionær og siger noget om, hvordan vi på det lange sigt får et velfungerende indre marked. Dermed er det en god modvægt til den diskussion, vi sandsynligvis kommer ind på i relation til mælkesituationen.

Bjarne Laustsen syntes, det kunne være interessant at få en analyse af, hvordan nogle lande kan producere mælk til den halve pris, og pegede i den forbindelse på, at de tyske bønder fik dobbelt så meget som de danske for at producere til biogasproduktion. Vi skal bære os klogt ad, idet vi skal opnå en balance på markedet på længere sigt, så vi stadig væk har et konkurrencedygtigt marked.

Lone Dybkjær syntes, det viste den kolossale forskel, der er på teori og praksis, når man vil nedsætte en high level gruppe om fødevareindustriens konkurrenceevne, samtidig med at man taler om at opretholde mælkekvoter og yde støtte til mælkeproducenter.

Per Clausen hæftede sig ved, at de faldene priser på landbrugsvarer ikke var slået igennem over for forbrugerne i EU. I Danmark foregår priskrigen på mælk kun på dette produkt, og ikke på andre område af markedet.

Fødevareministeren pegede på, at det er utroligt vanskeligt at foretage en sammenligning af omkostningerne i de forskellige lande, idet både løn, miljøkrav og gebyrer indgår. Hun var ikke sikker på, at vi havde konkrete tal for Danmark, men det kunne man naturligvis undersøge. Det er rigtigt, at Kommissionen peger på, at der er sket et prisfald for primærproducenterne, men at forbrugerpriserne ikke er faldet tilsvarende.

UDG. 3. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter for så vidt angår handelsnormer for fjerkrækød

– *Vedtagelse*

KOM (2008) 0336

Rådsmøde 2959 – bilag 1 (samlenotat side 11)

KOM (2008) 0336 – bilag 1 (grundnotat af 30/6-08)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (072) – bilag 369, side 1203 FO

(forhandlingsoplæg forelagt EUU 4/7-08)

Fødevareministeren: Punktet er taget af dagsordenen.

Bjarne Laustsen var klar over, at punktet var udgået, men gjorde opmærksom på, at man i Fødevareudvalget var meget optaget af problemet med de såkaldt "neutralmarinerede" kyllingefileter, som var pumpet med vand.

Pia Adelsteen syntes også, man skulle gøre noget ved betegnelsen "neutralmarineret".

Fødevareministeren havde noteret sig synspunkterne vedrørende fjerkræ og ville vende tilbage til diskussionen, når sagen kommer på dagsordenen.